

Overzicht bijstellingen Sectorrekeningen 2015 revisie, 2016 Definitief en 2017 Voorlopig

Het actualiseren van de uitkomsten van eerder gepubliceerde ramingen is noodzakelijk omdat na verloop van tijd de kwaliteit van de broninformatie verbetert, onder meer door een toename van de respons van de berichtgevers en het beschikbaar komen van nieuw bronmateriaal. De belangrijkste bijstellingen worden veroorzaakt doordat nieuwe broninformatie beschikbaar komt. Dit overzicht bevat de bijstellingen in de cijfers van de sectorrekeningen voor de verslagjaren 2015 (herijking via bronnenrevisie), 2016 (definitieve raming) en 2017 (voorlopige raming).

2015 revisie

Netto nationaal inkomen (mln euro)

Gereviseerde jaarraming: 574.795

Definitieve jaarraming: 567.855

Toelichting bijstelling

Het netto nationaal inkomen is 6,9 miljard omhoog bijgesteld ten opzichte van de definitieve jaarraming. Dit komt vooral door een wijziging in het bruto binnenlands product (bbp) van 6,6 miljard. De belangrijkste opwaartse bijstellingen in het bbp betreffen die bij het bankwezen (+4,9 miljard euro), management- en technisch advies (3 miljard) en exploitatie van en handel in onroerend goed (+3,6 miljard euro). Belangrijke neerwaartse bijstellingen zijn er bij groothandel en handelsbemiddeling (-2,1 miljard euro) en uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling (-2,1 miljard euro), vervoer over land (-1,5 miljard euro) en cultuur, sport en recreatie (-1,3 miljard euro). Naast het bbp is het saldo uit het buitenland ontvangen primaire inkomens (vooral inkomen uit vermogen) 4,3 miljard hoger dan eerder geraamd. De grootste bijstellingen in het saldo primaire inkomens betreffen de herijking van beursgenoteerde BFI's (+3,8 miljard euro) en de herijking van de relatie van kleine ondernemingen met het buitenland (-2,6 miljard euro). Door een opwaartse bijstelling van de afschrijvingen (+4,0 miljard euro) komt de bijstelling van het netto nationaal inkomen uit op 6,9 miljard euro.

Netto nationale besparingen (mln euro)

Gereviseerde jaarraming: 84.314

Definitieve jaarraming: 81.455

Toelichting bijstelling

Het beschikbaar nationaal inkomen (netto) is met 8,8 miljard bijgesteld ten opzichte van de jaarraming voor revisie, wat vooral komt door de eerdergenoemde bijstelling in het netto nationaal inkomen, aangevuld met een opwaartse bijstelling van het saldo uit het buitenland ontvangen inkomensoverdrachten (+1,8 miljard). Daarnaast zijn de consumptieve bestedingen met 8 miljard euro bijgesteld, wat in belangrijke mate veroorzaakt wordt door de hogere uitkomsten voor de particuliere verhuur en de toegerekende huur van eigenwoningdiensten (+5 miljard euro), kleding (+1,3 miljard euro) en diensten van verzekeraars en pensioenfondsen. Daarnaast zijn er neerwaartse bijstellingen bij de bestedingen aan cultuur en recreatie (-2,2 miljard euro), en de aanschaf en het gebruik van privé voertuigen (-1,4 miljard euro). Per saldo zijn de netto nationale besparingen 1,3 miljard hoger dan de voor revisie raming.

Netto beschikbaar inkomen van huishoudens incl. IZWH (mln euro)

Gereviseerde jaarraming: 320.348

Definitieve jaarraming: 302.329

Toelichting bijstelling

Het netto beschikbaar inkomen van huishoudens is met 18 miljard euro opwaarts bijgesteld. Het exploitatieoverschot is met 5,7 miljard euro opwaarts bijgesteld, wat in belangrijke mate komt door de nieuwe methode en toerekening aan huishoudens van diensten uit bezit van eigen woningen. Daarnaast is het gemengd inkomen van

zelfstandigen met 4,4 miljard euro opwaarts bijgesteld, waarbij de herziene toerekening van verhuur en exploitatie van onroerend goed naar sector een rol speelt. Ook is de raming van het inkomen uit de illegale economie opwaarts bijgesteld. (+1 miljard euro). Tot slot is de bijstelling van inkomsten uit dividend (+3,2 miljard euro) van belang voor de toename van het netto beschikbaar inkomen van huishoudens.

Netto winst voor belastingen van niet-financiële vennootschappen (mln euro)

Gereviseerde jaarraming: 166.231

Definitieve jaarraming: 141.954

Toelichting bijstelling

De netto toegevoegde waarde van niet-financiële vennootschappen is 10,6 miljard lager uitgekomen, wat in belangrijke mate samenhangt met de herziene toerekening van verhuur en exploitatie van onroerend goed naar sector. De beloning aan werknemers is +2,8 miljard euro opwaarts bijgesteld. Het ontvangen inkomen uit vermogen is 46,5 miljard hoger dan in de voor revisie raming, terwijl de opwaartse bijstelling bij (voornamelijk) de rentelasten met 8,6 miljard euro een stuk kleiner is. De toenames bij het inkomen uit vermogen worden in belangrijke mate veroorzaakt door populatieverschuivingen vanuit de bijzondere financiële instellingen (BFI's). In totaal is de netto winst van niet-financiële vennootschappen 24,3 miljard omhoog bijgesteld.

Netto winst voor belastingen van financiële instellingen (excl. BFI's) (mln euro)

Gereviseerde jaarraming: 29.687

Definitieve jaarraming: 25.520

Toelichting bijstelling

De netto winst van financiële instellingen (excl. BFI's) is 4,2 miljard hoger dan de voor revisie raming. Dit komt voornamelijk door een opwaartse bijstelling van de toegevoegde waarde van 5,9 miljard. Daarnaast is per saldo het inkomen uit vermogen met -2,7 miljard neerwaarts bijgesteld en de beloning met -1 miljard euro.

EMU-saldo (% bbp voortschrijdend jaartotaal)

Gereviseerde jaarraming: -2,0

Definitieve jaarraming: -2,1

Toelichting bijstelling

Als percentage van het bbp is het EMU-saldo 0,1 procentpunt opwaarts bijgesteld ten opzichte van de voor revisie raming. Dit is vooral het gevolg van de bijstelling van het bbp. Voor de overheid is het effect van diverse correcties op inkomsten en uitgaven ongeveer even groot.

EMU-schuld (% bbp voortschrijdend jaartotaal)

Gereviseerde jaarraming: 64,8

Definitieve jaarraming: 64,6

Toelichting bijstelling

De EMU-schuld als percentage van het bbp is 0,2 procentpunt naar boven bijgesteld ten opzichte van de voor revisie raming. Dit is zowel het gevolg van de bijstelling van bbp als van een bijstelling van de overheidsschuld met 5,7 miljard. De toename komt enerzijds door een bijstelling in het kader van Publiek Private Samenwerking (PPS) en anderzijds door een gewijzigde toedeling van eenheden aan de sector overheid op basis van populatieonderzoek.

2016 Definitief

Netto nationaal inkomen (mln euro)

Definitieve jaarraming: 579.950

Voorlopige jaarraming: 579.842

Toelichting bijstelling

Het netto nationaal inkomen is 0,1 miljard omhoog bijgesteld ten opzichte van de voorlopige jaarraming. Het niveau van het bruto binnenlands product (bbp) is met 5,7 miljard euro opwaarts bijgesteld. Deze bijstelling is van eenzelfde orde van grootte als het gereviseerde jaar wat betekent dat de ontwikkelingen voor het definitieve jaar niet sterk zijn bijgesteld ten opzichte de voorlopige jaarraming. Naast het bbp is het saldo uit het buitenland ontvangen primaire inkomens (vooral inkomen uit vermogen) relevant, met een neerwaartse bijstelling van -2,1 miljard. De bijstellingen betreffen opnieuw de herijking van beursgenoteerde BFI's (+2,3 miljard euro) en de herijking van de relatie van kleine ondernemingen met buitenland (-2,8 miljard euro). Daarnaast is het inkomen uit vermogen van niet-financiële vennootschappen met het buitenland per saldo met -2,9 miljard bijgesteld. Tot slot zijn de afschrijvingen +3,5 miljard euro bijgesteld waardoor de bijstelling van het netto nationaal inkomen uitkomt op 0,1 miljard euro.

Netto nationale besparingen (mln euro)

Definitieve jaarraming: 84.314

Voorlopige jaarraming: 87.778

Toelichting bijstelling

Het beschikbaar nationaal inkomen (netto) is met 2,4 miljard bijgesteld ten opzichte van de voorlopige jaarraming, wat vooral komt door de eerder genoemde bijstelling in het netto nationaal inkomen, aangevuld met een opwaartse bijstelling van het saldo uit het buitenland ontvangen inkomensoverdrachten (+2,3 miljard). De consumptieve bestedingen zijn toegenomen met 6,5 miljard euro, waardoor per saldo de netto nationale besparingen met -3,5 miljard euro zijn bijgesteld ten opzichte van de vorige raming.

Netto beschikbaar inkomen van huishoudens incl. IZWH (mln euro)

Definitieve jaarraming: 328.621

Voorlopige jaarraming: 311.697

Toelichting bijstelling

Het netto beschikbaar inkomen van huishoudens is met 16,9 miljard euro opwaarts bijgesteld. De bijstelling van het exploitatieoverschot is met 5,8 miljard euro in dezelfde orde van grootte opwaarts bijgesteld als in de gereviseerde jaarraming, wat betekent dat de bijstelling in de ontwikkeling gering is. Ook de bijstelling van het gemengd inkomen van zelfstandigen is met 4,7 miljard euro van vergelijkbare orde van grootte. Tot slot is de bijstelling van inkomsten uit dividend (+2,9 miljard euro) van belang voor de toename van het netto beschikbaar inkomen.

Netto winst voor belastingen van niet-financiële vennootschappen (mln euro)

Definitieve jaarraming: 161.426

Voorlopige jaarraming: 134.115

Toelichting bijstelling

De netto toegevoegde waarde van niet-financiële vennootschappen is -12,3 miljard lager uitgekomen, wat in belangrijke mate samenhangt met de herziene toerekening van verhuur en exploitatie van onroerend goed naar sector. De beloning van werknemers is +3,4 miljard euro opwaarts bijgesteld. Het ontvangen inkomen uit vermogen is 51,9 miljard hoger dan in de voorlopige jaarraming, terwijl de opwaartse bijstelling bij (voornamelijk) de rentelasten met 10,2 miljard euro een stuk kleiner is. De toenames bij het inkomen uit vermogen worden in belangrijke mate veroorzaakt door populatieverschuivingen vanuit de bijzondere financiële instellingen (BFI's). Totaal is de netto winst van niet-financiële vennootschappen 27,3 miljard omhoog bijgesteld.

Netto winst voor belastingen van financiële instellingen (excl. BFI's) (mln euro)

Definitieve jaarraming: 26.053

Voorlopige jaarraming: 21.420

Toelichting bijstelling

De netto winst van financiële instellingen (excl. BFI's) is 4,6 miljard hoger dan in de voorlopige jaarraming. Dit komt voornamelijk door een opwaartse bijstelling van de toegevoegde waarde van 5,9 miljard. Daarnaast is per saldo het inkomen uit vermogen met -2,3 miljard neerwaarts bijgesteld en de beloning van werknemers met -1 miljard euro. Al deze bijstellingen zijn vergelijkbaar met de eerdere bijstellingen in het revisiejaar 2015.

EMU-saldo (% bbp voortschrijdend jaartotaal)

Definitieve jaarraming: 0,0

Voorlopige jaarraming: 0,4

Toelichting bijstelling

Als percentage van het bbp is het EMU-saldo -0,4 procentpunt bijgesteld ten opzichte van de voorlopige jaarraming. Het saldo van het rijk verslechtert met name door een bijstelling in het kader van Publiek Private Samenwerking (PPS).

EMU-schuld (% bbp voortschrijdend jaartotaal)

Definitieve jaarraming: 62,0

Voorlopige jaarraming: 61,8

Toelichting bijstelling

De EMU-schuld als percentage van het bbp is 0,2 procentpunt naar boven bijgesteld ten opzichte van de voorlopige jaarraming. Dit is zowel het gevolg van de bijstelling van het bbp als van de bijstelling van de overheidsschuld met 4,8 miljard euro.

2017 Voorlopig

Voorlopige jaarraming: 618.434

Eerste jaarraming: 611.866

Netto nationaal inkomen (mln euro)

Toelichting bijstelling

Het netto nationaal inkomen is 6,6 miljard omhoog bijgesteld ten opzichte van de eerste jaarraming. Het niveau van het bbp is met 3,9 miljard euro opwaarts bijgesteld. Naast het bbp is het saldo uit het buitenland ontvangen primaire inkomens (vooral inkomen uit vermogen) relevant, met een bijstelling van 7,2 miljard. De bijstellingen betreffen onder andere de herijking van beursgenoteerde BFI's (+5,6 miljard euro). Tot slot zijn de afschrijvingen +4,5 miljard euro bijgesteld waardoor de bijstelling van het netto nationaal inkomen uit komt op 6,6 miljard euro.

Netto nationale besparingen (mln euro)

Voorlopige jaarraming: 107.967

Eerste jaarraming: 104.864

Toelichting bijstelling

Het beschikbaar nationaal inkomen (netto) is met 8,3 miljard bijgesteld ten opzichte van de eerste jaarraming, wat vooral komt door de eerdergenoemde bijstelling in het netto nationaal inkomen, aangevuld met een opwaartse bijstelling van het saldo uit het buitenland ontvangen inkomensoverdrachten (+1,8 miljard). De consumptieve bestedingen zijn toegenomen met 5,9 miljard euro, waardoor per saldo de netto nationale besparingen met 3,1 miljard euro zijn bijgesteld ten opzichte van de vorige raming.

Netto beschikbaar inkomen van huishoudens incl. IZWH (mln euro)

Voorlopige jaarraming: 337.202

Eerste jaarraming: 321.779

Toelichting bijstelling

Het netto beschikbaar inkomen van huishoudens is met 15,4 miljard euro opwaarts bijgesteld. De bijstelling van het exploitatieoverschot is met 5,9 miljard euro in dezelfde orde van grootte opwaarts bijgesteld als in de definitieve jaarraming. Dit betekent dat de bijstelling in de ontwikkeling gering is. Ook de bijstelling van het gemengd inkomen van

zelfstandigen is met 3,6 miljard euro van vergelijkbare orde van grootte. Tot slot is de bijstelling van inkomsten uit dividend (+3,0 miljard euro) van belang voor de toename van het netto beschikbaar inkomen.

Netto winst voor belastingen van niet-financiële vennootschappen (mln euro)

Voorlopige jaarraming: 30.495

Eerste jaarraming: 20.821

Toelichting bijstelling

De netto toegevoegde waarde van niet-financiële vennootschappen is -12,9 miljard lager uitgekomen, wat in belangrijke mate samenhangt met de herziene toerekening van verhuur en exploitatie van onroerend goed naar sector. De beloning aan werknemers is +3,4 miljard euro bijgesteld. Het ontvangen inkomen uit vermogen is 36,7 miljard hoger dan in de eerste jaarraming, terwijl de opwaartse bijstelling bij (voornamelijk) de rentelasten met 10,1 miljard euro een stuk kleiner is. De toenames bij het inkomen uit vermogen worden in belangrijke mate veroorzaakt door populatieverschuivingen vanuit de bijzondere financiële instellingen (BFI's). In totaal is de netto winst van niet-financiële vennootschappen 10,5 miljard omhoog bijgesteld.

Netto winst voor belastingen van financiële instellingen (excl. BFI's) (mln euro)

Voorlopige jaarraming: 163.651

Eerste jaarraming: 153.112

Toelichting bijstelling

De netto winst van financiële instellingen (excl. BFI's) is 9,7 miljard hoger dan in de eerste jaarraming. Dit komt voornamelijk door een opwaartse bijstelling van de toegevoegde waarde met 6,5 miljard. Daarnaast is per saldo het inkomen uit vermogen met 2,2 miljard bijgesteld en de beloning van werknemers met -1 miljard euro.

EMU-saldo (% bbp voortschrijdend jaartotaal)

Voorlopige jaarraming: 1,2

Eerste jaarraming: 1,1

Toelichting bijstelling

Als percentage van het bbp is het EMU-saldo 0,1 procentpunt opwaarts bijgesteld ten opzichte van de eerste jaarraming.

EMU-schuld (% bbp voortschrijdend jaartotaal)

Voorlopige jaarraming: 57,1

Eerste jaarraming: 56,7

Toelichting bijstelling

De EMU-schuld als percentage van het bbp is 0,4 procentpunt omhoog bijgesteld ten opzichte van de vorige raming. Dit is zowel het gevolg van de bijstelling van het bbp als van de bijstelling van de overheidsschuld met 4,6 miljard euro